№ 4431 1880 ՕԳՈՍՏՈՍ 15 ՃՈՒՄԱ. — ԵԻՐՄԻ ԴԻՐՈՒՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՍԱԼԸ ԱՖՐԱՆԿԱ ՕԳՈՍՏՈՍ 27 ՃՈՒՄԱ. № 4131

ՖԻԱԹԼԱՐ
Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 5
Իւչ " " 2½
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտի

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 6
Պօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր

Մանզումէի Էֆքեար

1297 ՌԱՄԱԶԱՆ 21 — ՄՈՒՆԱՏԻՒ ԻՐՃԻԵԱՍ — 1299 ԱՂՈՍԹՈՍ 10

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի սէհիֆէ իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի " " " 2 ղ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղ.
Իրսալ օլունաճագ ... սաթըրը 5 ղ.
Մէքթուպ ... մէնէ ...
Իսթանպօլտա ... Պէնչ ... Նումերօ 41

ԽՈՒԹԱՐ

Տիկին Արուսեակին տէրքեար օլան հալի, շաեանը տիքքաթ օլտուղունտան, հէր քէսին մէրհամէթինէ մուրաճաաթիլէ, աղ չօգ իեանէ իթա մէ իհտասընա հիմմէթ իթմէլերինի ռաճա էթ մէ րէճա իթտիկիմիզէ պէրապէր, պու կիւնքի նիւսխէմիզտէն, սարը քեաղըտ իւզէրինէ, եալընըզ 110 նիւսխէ թապ իթտիրմիշ օլտուղումուզ, վէ մէզքիւր նիւսխէլէրին, հէր պիրիսը համիյյէթ իլէ, պիրէր չէյրէք մէճիտիյէ իհտայէ հիմմէթ իտէնլէրէ վէրիլէճէկինի, վէ պու մէպլաղ իլէ, հիմմէթ օլունան իեանէնին Հիւսամբին տախի ... վէ Թօբլանան իեանէ մէրգումէյէ վէրիլէճէկինի ախպարտէ պէեան էտէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտրա, 26 օգոստ.

Թայմս ղազէթասը տիեօր քի, Արմանիա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրի կիպի, Պէրլին մուահէտէսինին իճրասընա տաիր Պապը Ալիյէ իլէ հէմֆիքր օլմալարընա մուհաֆազա ռէյ պէյան էտիյորլար։ Մէզքիւր ղազէթա, Պալղար մէսէլէսինին ... ճիտտի պիր մախիյէթ քէսպ էտէճէկինի, վէ Բուսյան մասլահաթկիւզարընըն Ալիյէ ... տէվլէթլէրի ... պէյան էտիյոր։

Պէրլին, 26 օգոստ.

Ֆօսսիշէ ցայթունկ ղազէթասը ... Պապը Ալիյէ ... եազըլմագտա տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իրանտան մէքթուպ հազըրլանմագտա օլան մէնֆաաթլէր ճանիպինտէն ... Պապը Ալիյէ ... Արմանիա սէֆարէթխանէսինին ... Ալիյէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ ... նօթանըն ... տօղրուտան տօղրույա ... Պապը Ալիյէ ... Իրան ... իւզէրինէ ... Արմանիա սէֆարէթի ... միւսիւ Թէսսա ... մէմուրլար ... հազրէթլէրինին ... Իրան ... տէվլէթլէրի ... օլունմագտա տըր։

Նօթանըն ալէլ ալէլ ... պու հազրէթլէրի ... Արմանիա սէֆարէթինին ... պապը Ալիյէ ... ամէլ էտիլմէքտէ տիր։

հազարաթը, պագը մուքէյլի ֆիխտէն իւլէ պէրապէր մապէյնի հիւմայունտա միւլաքաթ տախի էյլէմիշլէր տիր։

Պու նօթանըն մէալի, պիր իքի կիւնտէն պէրի միւթալաա ... պէրլէրէ մուվաֆըգ տըր։

Անճագ Թիւրքիյա ... իսթիքպալէ պէրապէր ... տիր։

Ֆրանսըզ Թօպլանթըսը, Պէրլին գօնֆէրանսը, գարարլարընը ... Թիւրքիյա ... ղէնտէրմէլէ ... պէյնի ... տիր։

Սանիէն, մուգարրէրաթը մէզքուրէ ... պէրապէր ... Պապը Ալիյէ ... իճրասընա ... սալահիյէթ ... միւնասիպ ... տէվլէթլէր ... տիր։

Արթըգ միւսէլէ պունտան սօնրա ... Պապը Ալինին ... ճէվապը ... տէվլէթլէրին իթթիֆագ ... ճէվապէ ...։

(Վ.-էք.)

— Ժանտարմա ալայլարըն մէմուրի Ալի պաշա, տիւնքի կիւն, պագ օլան տավէթ իւզէրինէ, պաշ վէքալէթ մագամը ալիսինէ կէլմիշ վէ պաշ վէքիլ պաշա հազրէթլէրինին պիր իքի սաաթ գատար միւլագաթ իթմիշ, վէ Ժանտարմա իտարէսինէ միւթէաալլիգ պազը օլան նօգթալար իւզէրինէ պագ վէքիլ պաշա հազրէթլէրի վէրմիշլէր տիր։

— Բումէլի էեալէթլէրինին նիզամնամէսի ... Բուսյա ... Ֆրանսա ... վէ Աւսթրիա մուրախխասլարը Թարաֆընտան ... Տօսթա ... Օսմանլը վէ Բուսիա մուրախխասլարընըն ... Թարաֆընտան ... Մէզքիւր գօմիսիօն ... տիր։

«Արմանիա, Ինկիլթէրրա, Իթալիա, Ֆրանսա, վէ Աւսթրիա մուրախխասլարը, ... Ռուսյա ... Արմանիա ... Տօսթա ... Պապը Ալի ... պէյան էտիլմէլէրի իճապ էտէր։»

— Պէնկալը վիլայէթի տախիլինտէ, Արմանիա ... հազարլար ... օլունան ...

ճունսան, Արմանիա սէֆարէթի Պապը Ալիյէ 20,000 ֆրանգ թազմինաթ թալէպ իթմէքտէ տիր։

Պապը Ալի, պու պապտէ լազըմ կէլէն թէտգիգաթը իճրա իթմէք իւզրէ, իքի Օսմանլը իլէ իքի Արմանիալըտան միւրէքքէպ պիր Թահգիգ գօմիսիօնու թէշքիլինէ, գօմիսիօնու մէզքիւրուն վէրէճէկի գարար իւզէրինէ հարէքէթ իթմէյի մէյիլ իլէ, Արմանիա սէֆարէթի պունու գապուլ իթմէյիպ. Թազմինաթ մաթլուպունուն տէրհալ իթասընը թալէպ իթմիշ։

— Մ. Ժարտինին պու կիւնլէրտէ Փարիսլէ պէրապէր Աթինա կիտիպ, պէշ ալթը այ մուտտէթ օրատա գալաճաղընը, վէ իքէն կիւն ... Պալ Նամ Բուլ ղազէթասը եազըեօր։

— Սիւամ պէյի Դօմանի Աստախի պաշա պէյէ ... Պապը Ալինէ ... Սեատաթ Տէրխանէսինէ կէլմիշ օլան ... մէզքիւր ... Պապը Ալինին Թագտիմ իթմիշլէր տիր։

— Զապթիյէ նազըրը ... Հաֆըզ պաշանըն Թէֆթիշի ... գօմիսիօնու ... մէմուրլարը ... պաշա ... տիր։

— Մուգատտէմա գավաթիլիէլէրտէն ... Թէֆթիշ ... Պալ Նամ ...

— Պրուսսա պուլունան Իրան շէհպէնտէրի Թարաֆընտան Իրան սէֆարէթխանէսինէ կէլէն պիր թէլէկրաֆտա, Իմպալի կիւնի Պրուսսա, Իրանը Իսֆահան ... տէվլէթլէրի ...

— Իրան տէվլէթի Ճիհատ ... Տէրխանէ ... Մութասարըֆ ... Ինկիլթէրրա Թարաֆընտան ...

Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հազրէթլէրի ... կիւնի ...

տիր օլմագ, ալտանմալըտան ... Ինկիլթէրրա ... Ալիյէ ... հալիւ ... պէյան իթմիշ տիր։

— Վիլայէթ նիզամնամէսինին Թէսպիթ ... Բումէլի ... 17 մէվատտան իպարէթ ... Թէպլիղ օլունան ... գաղէթ ... Իսթանպօլ ... Թիֆլիս ...

1. Հուգուգը սանայիէյի էհալի.
2. Պիւտճէ ազամ հազարաթը.
3. Վիլայէթին խարիճի մէրքէզինէ.
4. Վիլայէթ մէճլիսի ումումի.
5. Վիլայէթ վէ միւլհագաթ թագսիմաթը.
6. Խարիճի գալա.
7. Խարիճի լիսա.
8. Ճէզայի մէճլիս.
9. Պէլէտիյէ մէճլիսի.
10. Խարիճի նէֆսի.
11. Պուրա վէ մահալլաթ.
12. Ասայիշ իսթիհսալ.
13. Մէհաքիմ.
14. Մէարիֆի ումումիյէ.
15. Մէզահիպ.
16. Մէմուրիյէթի խարիճ.
17. Բօյլա վէ Ճանտարմա։

— Իսթանպօլ ղազէթասընըն ... Նազըրի հիւքիւմէթ ... Թէսալիա ... Թեպտիլ ... Բաթըմ ... Ալպանիա ... Թէսալիա ... Եանեա ...

— Թուլ տէրէսի գօմիսիօնը վէ գօլտա ... Օսմանլը ... գամիսէտէ ... Պէյրութ ... Պապը Ալի ...

Մէկտուպ գազէթալար, ... միւտէտէ ... Պէլիյէ ...

— Կիրիտտէն պիր գաչ Թաարուզ ... Իզմիր ... Աթինա ... Սալոնիքի ... Տէրխանէ ... տիր։

— Էվվէլքի կիւն Իսթէնիէ ... Թիֆլիսի ... Բալ ... Պէյ ... տիր։

պու պապտէ ... Կամիսէյէ ... իքիսինին ... պէրապէր ... տիր։

— Պէշէն Ժիւրամ Իրթէնիյէ ... Իզմիր ... Սալոնիքի ... տիր։

— Էվվէլքի սապահ սաաթ ... Պալըքէսիր ... Թօփխանէ ... 300 ... տիր։

— Սալը կիւնի ... Նէֆէս ... Եօզղաթ ... Տիարպէքիր ... Մէրսին ... Ալեփ ... տիր։

— Թօրհանլը ... պաշա ... Ազամ ... տիր։

— Իսթանպօլտա ... Մ. Սօֆիանօ ... Պէյրութ ... պէրապէր ... տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պու կիւն Բուսյա ... տիր։

Իսթիգպալլէ ... Թօփխանէ ... Մ. Մանուկ ... Պէյօղլու ... Թարաֆընտան ... [illegible]

ւինէ տանտմըշըր, վէ պիշարէյի ներէ եաթըրըպ մէրամը ֆասխէրինէ մուվաֆֆագ օլմագլըգա չալըշըգլարընտա, մէրգումուն ֆիզան ու ֆէրնատընտան ֆամիլեասը վէ գօմշուլարը տախի պարըշմաեա պաշլամըշլար իսէ տէ, պիր քաչ կիմսէյիպ, հաթթա վալիտէսի, մուհապպէթի մատէրանէսի հիսիյաթըյլա, հէմմ էվլատընըն եարալըմըշ գօչաուղունտա, խըրսըզլար պիշարէնին տախի պաշընա թաշ ֆըրլատըպ, վէ պիր գաչ անֆա վուրուպ, սէրսէմլէթմիշլէր, վէ նիհայէթ զէվալը տէլիգանլըն եալընըզ պիթմուն գօրանձունա գաըըպ, ֆիրար էյլէմիշլէր տիր:

Շու արալըգ, հէր մահէլլէտէն զիեատէ Պէյօղլունտա կիճէ վէ կիւնտիւզ խըրսըզլըգլար վուգու պուլմագտա օլուպ, պու հալտէ թամիրի հէր քէսին էմնիյէթի պիր տէրէճէ սէլպ օլմուշ տիմէք օլաճագընտան, վէ հալ պու քի Պէյօղլու բօլիս միւտիրի Պահրի բաշանըն դայրէթլէրի տախի մալիւմ վէ միւսէլլէմ խուսուսնտէն, հիչ շիւպհէմիզ եօգ տուր քի, բաշայի միւմաիլէյհ, մէզքիւր խըրսըզլըգլարըն էօնիւնիւ ալմագ, էմնիյէթի ումումիյէյի տախի իատէ էյլէմէք իչին, պունտան աղտէմ Պէյօղլունուն էքսէր թէնհա մահալլէրինտէ օլտուղու կիպի, պու քէրրէ տախի մէզքիւր էյրի սօգագ կիպի թէնհա մահալլէրէ գարաղօլլար վազ կիպի, էսասի վէ միւէսսիր թէտապիր իթթիխազընա, վէ խըրսըզ վէ եանքէսիճիլէրին, էմսալինէ իպրէթ օլմագ իւզրէ միւճազաթ գըլընմալարընա հիմմէթ վէ միւսաատէ պույուրմագլար տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՃԱՆ

Պու պէնտիմիզէ պաշլար իքէն, զաղէթամըզը զըյաթա բըլայէթ իտէն գաթլատ էվվէլա չունու պէեան իտէրիզ քի, վադաա, էօյլէ պիր ատամըն խամինի պիլէ գալէմէ ալմագլըգա թէնէզզիւլ իթմէքլիք ճայիզ տէյիլ տիր, լաքին, չու տախի սահիհ տիր քի, պու ալէմտէ էօյլէ վազըֆլար կէլիր վէ էօյլէ իշլէր զուհուր իտէր քի, քիշի էն զիեատէ մէնֆուրու ալէմ օլան ատամըն պիլէ զիքրինի կէչմէքլիկէ մաճպուր վէ մէճպուր օլուր:

Պիզ օգոստոսի 7 Թարիխլի նիւսխէմիզտէ, կէրէք մէրգում Սագաեան վէ կէրէք զաղէթաը միւսթէճիրի հագգընտա պիր պէնտ տէրճ էյլէմիշ իտիք. մէզքիւր պէնտիմիզտէն աչիքեար անլաշըլմագտա տըր քի, աղլամագսըզըն, քէնտիլէրէ էհէմմիյէթ վիրիպ տէ խամ ու հալլէրինի պիլէր իթմէքլիկէ թէնէզզիւլըտէն խալիպէթ օլմաըպ, իլլա, զաղէթաճըլըգ մուգատտէս վազիֆէմիզ իգթիզասընճա, միլլէթիմիզէ, մէրգումուն ճէնթըլմէնլէրին, նէ ատարտա, նէ նիւրէքտէ, նէ մէյէքտէ, վէ նէ մէրթէպէտէ ատամլար օլտուգլարընը խապէր վիրմէք, վէ կէրէք տիշարըտա, վէ կէրէք նէֆսի Իսթանպօլտա, պիլմէյէրէք պատանտըգտա օլանլարը, վէ ալէլխուսուս, գըզ էվլատ սահիպլէրի պուլունանլար իլէ, Պէյօղլու Ս. Երրորդութիւն քիլիսէմիզ Թաղ. խորհուրդու ազալարը էֆէնտիլէրի սագընտըրմագ իչին իպրէթ պուլունմուշ տուր. չիւնքի, հալէա չօգլար, միլլէթիմիզտէ, պու եօլտա պիր Թաղըմ ատամլար զուհուրիյլէ, զաղէթաճըլըգ կիպի միւգատտէս վէ միւթէպէր պիր սանաթը բէզիլ ու պէտնամ իթտիքլէրինի, վէ պիր գաչ զըուչ տարըմագ վէ գօթարմագ նիյէթի մէզմումէսինտէ, հէր նէվի մէզէլլէթի վէ ճիվիթլիկի իրթիքապ էյլէտիքլէրինի, մէհանըլ զաղէթաճըլըգը, ատէթա տագալուգլուգ տէրէճէսինէ գատար ինտիրտիքլէրինի, հալպուքի պիւսէտիւքլէրինտէն, հալէա հէր զաղէթաճըեա ազըլ ու քէամիլ վէ ֆազըլ ատամ տըր նազարըյլա պագըպ, վէ հէր պէեազ քեաղըտ իւզէրինտէ թագ խալէն սիեահ եազըլարա, պիլա ֆարգ էհէմմիյէթ վիրմէքտէ վէ ինանմագտա տըրլար:

Պիր միլլէթտէ, քեամիլ, վէ ֆազըլ վէ խայըրխահ զաղէթալար վէ զաղէթաճըլար պուլունմասը, նէ գատար պիւյիւք պիր իգպալ վէ պիր չէրէֆ ու իֆթիխար սապէպը իսէ, մուզայիրի օլարագ, միւտահին, ճահիլ, վէ ճահիլ զաղէթալար վէ զաղէթաճըլար պուլունմասը տախի, օ գատար զիեատէ պիր իգպալսըզըգ վէ պիր մէզէլլէթ սաեըլըա ճայիզ տիր, վէ քէմալի թէէսսիւֆ իլէ սէօյլէրիզ քի, պու կիւնքի կիւն միլլէթիմիզ զաղէթաճըլըգըը, ալէլէքսէր մէզքիւր ատի տէրէճէյէ ինմիշ, վէ պիզ տէ, չարէսի էլիմիզտէ օլմասըզըն թագտիրտէ, անլարըն իշլէրինտէ գալմագլըգա մէճպուր օլմուշուզ տուր:

Հէր ազաճ քէնտի մէյլէսինտէն թանըլտըղը կիպի, հէր ատամ տախի քէնտի ամէլինտէն թանըլըր: Պիզ մէզքիւր նիւսխէմիզտէ, պաշգա պիր չէյ եազմամըշ, իլլա, Թէրճիւմանը Էֆքեարը նէշր իտէրէք, միլլէթիմիզի թէնվիր ու թէրպիյէ իթմէքլիկէ գալըշմըշ վէ էօյլէ օլտուգլարընը, պիր չօգ ատամլարը եալթաուրմըշ օլան ճէնթըլմէնլէրին, նէ ատարտա չէյլէր օլտուգլարընը, տիկէր Արուսեակ կիպի պիր զէվալը գատընա իթտիքլէրի ճէնթըլմէնլիկլէ նազչ ու պէեանը իլէ, անլաթտըրմագ իսթէմիշ տիր:

Պիլէն զաթլար բէք ալա պիլիրլէր քի, պիզ էօյլէ, եաշ նէրէլէրէ պասանլարտան, վէ զարազըյնա վէ պի եասա օլարագ, պիր չէյտէն պահս իտէնլէրտէն օլմագըզըն տան պաշգա, քէնտի գուսուրլարըմըզը կէօրմէքլիկիմիզտէ տախի, անլատէ կէրի պազաղըլգ մէրտլիկինի իգրար իտէնլէրտէնիզ. վէ պիզի վէ եախօտ զաղէթամըզը սէվէն զաթլար տախի, պաշըլճա պու խասաէ, վէ պու մէրտլիքը, վէ պու ֆազիլէթիմիզ իչին սէվմէքտէ, վէ պազըլա թէսըլլի վէ իֆթիխարըմըզ օլմագտա տըրլար:

Պիզ մէզքիւր խամաֆըզըլըգտան պահս իթմիշիզտէ, էօյլէ խութիւնքէօյիւ պիր մալիւմ իզէրինէ եազմաըպ, իլլա թէֆթիշ վէ թահգիգ իթտիքտէն սօնրա եազմիշ իտիք, չիւնքի, Անտոն Սագաեանըն, կէրչի նէ մագալէտէն օլտուղունու բէք ալա պիլմէքտէ իտիք իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, պու մէրթէպէ պատագլըգտա վէ խամաֆըզըլըգտա տա, պէօյլէ պիր վագըթտա, զաղէթաճըլըգ սըֆաթըյլա թաշըեան պիր ատամըն ճիւրատ իտէպիլմէսինէ խանտահմագտա իտիլտան, միւթլագ սուրէթտէ եա պիր եանըլըշլըգ, վէ եախօտ պիր միւպալաղա օլմալը տըր չիւպհէսինէ գաճըլ օլմուշ իտիք:

Տիկին Արուսեակ պիզէ մէզքիւր մատտէյի նազլ իթտիքտէն սօնրա, վէ տահա քէնտիսի սամըգտա պուլունտուգտա իքէն, Լօսոն միւէլլիֆի Դարաման ճեան էֆէնտի տէ կէլմիշտէն, մէրգումէ հագգը օլտուղու հալտէ, օնտա տախի իշի աչըգ, վէ մէրգումէյի սէօյլէթմիշ իտիք:

Պունտան զատ իսէ, ֆիլվաղի, օլ կիւնիւ, տիկին Արուսեակ, քէնտի զէվալը գըզ չօճուղունուն էլինէ չու ամթէսի մէյթիլէրի միրէրէք, Սեաթ ֆճեան Ռօմանօս էֆէնտիյէ պիզէ կէօնտէրմիշ իտի, վէ օլ հէնտիւնտէ, միլլէթիմիզին էն ալիմ վէ էն քեամիլ զաթլարընտան, Հիւսէյնեան էֆէնտի հազըրլըղընտա պուլունմագտա իտի. իմտի, իշ կիւնիւ մէրգումէտէն, Սէթէֆճեան էֆէնտինին խամինի տախի իշիթմիշ օլտուղումուզ, Հիսարեան էֆէնտինին հուզուրունտա, մէզքիւր եազըլարը աչրագ, հիչ էօյլէ պիր ինսաֆսըզըգ վէ մէրհամէթսիզլիք օլո՞ւր մու, աճապա պունուն ատը նէ՞ տիր, վէ «ընհէթի նէ՞ տէրէճէլէրտէ տիր, վէ աճապա պիր մալիւմաթլարը վա՞ր մը տըր, տէյէրէք, Սէթէֆճեան էֆէնտինին սիւալ իթտիքլէրինէ, մէրգում տախի, էլինի կէօքսինէ գօեարագ, պիլգըլ քէնտինի հազըր օլտուղու հալտէ տախի, մէրգում ճէնթըլմէնլիկ Անտոնուն, զէվալը գատընտան բարա ալըըլընը, քէմալի էմնիյէթ վէ թագըյյէթ իզըէ սէօյլէմիշ իտի. վէ պիզտէ արթըգ իթիմատ իտէրէք եազմըշըգ, ֆաքաթէօն տաա իթմիշ իտիք:

Պիրտէ պու բաղար իրթէսի կիւնիւ, Թէրճէմանը Էֆքեար նամ օրթա վաղըֆը զաղէթասա, տիկին Արուսեակ իմզասըյլա, պիզէ գարշը չու ամթէքի պիր բէտայէ մէքթուպու կէօրիւլտիւքլէ կիպի, ալթընտա տախի, Անտոն Սագաեան իմզասըյլա, ալէյհիմիզտէ, վէ Ագապեան վարժարան ալէյհինտէ, պիր Թագըմ հէզեանլար օգունմուշ տուր:

Տիկին Արուսեակըն քէնտի լէհճէսիյլէ տիլէ կէթիրտիկի մէքթուպուն սուրէթի:

. . . Խմբագիր,

Ազնուափայլ ես ալ չգիտեմ ինչ տեսակ հիւանդութենէ բռնուելով՝ անկողնոյ մէջ կը տանջուիմ յուսահատ լքեալ և ամենաթշուառ. այս առաւօտ ձեզի ըսած տեղս գացի իմաց տուի իմ խեղճ վիճակս, բայց բոլորովին անտարբեր եղան առանց գարման մը ընելու. և հիմէ այս վիճակիս մէջ Աստուծոյ անօթութենէ պիտի մեռնիմ. աստի իմ բոլոր յոյս ձեր կարեկցութեան ու գթութեանը վրայ դնելով փութեան միջոց մը կը խնդրեմ ձենէ ո՛ ազատարարդ իմ, գթացէք ինձ և ազատեցէ՛ք այս սոսկալի թշուառութենէն:

Մնալով խնդրանացս ակնկալու
Արուսեակ Պէշէրճեան

Իշպու Թէրճիմանը Էֆքեարտա տէրճ էտիլէն Տիկին Արուսեակըն մէքթուպու իլէ, Անտոն Սագաեանըն եազտըղը խօրութլարըն սուրէթի.

«ՋԱՄԱՇԸՐՃԸԼԸԴՏԱՆ ՊՕԶՄԱ ԿԱԶԷԹԱՃԸ

«Սապըգ դէրաանուհի Տիկին Արուսեակ Թարաֆընտան տէրճի զըմնընտա ամթէսէքի մէքթուպ մաթպաամըզա իրսալ օլունմուշ տուր.

Բերա, 9 օգոստ. 1880.

. . , Խմբագիր.

«Հինգշաբթի ասոր Մանզումէի էֆքեար լրագրոյն մէջ կարդացի յօդուած մը՝ որոյ վերջաւորութիւն Թէրճէմանի արտօնատիրոջն Անտոն էֆ. Սագայեանի և միանգամայն իմ պատուոյս կը դպչի. այսօր սոյն նամակաւս հրապարակաւ կը յայտնեմ թէ՝ Մանզումէի էֆքեար խմբագրապետի հետ տեսութեան միջոցին երբէք երկու մեծիս ինձմէ առած խօսք ըրած չեմ, և ամենևին առած չեմ ալ(1). մանաւանդ թէ քանի անգամներ որ պատիւ ունեցած եմ իրենց գրասենեակն երթալով իմ վիճակիս վրայ ողբալ, այս ազգասէր երիտասարդներն զիս մխիթարեր պատ՝ քանի քանի անգամներ Տիրան և Անտոն էֆէնտիներն իմ ապագայիս նկատմամբ խորհելով ըսած են ինձ թէ՝ հիմէ Ազգին կողմանէ հանգստականութիւն մը չըլլայ. դանէ զիս ապրեցնելու համար ամսական մը կապել տան(1): Ի՞նչպէս կրնայ որ ես՝ ինծի բարիք խորհող այս անձանց համար Մանզումէի էֆքեար խմբագրապետի այսպիսի պարտգալի զրպարտութիւն մը կընեմ. Հասարակութիւնը արդէն կրնայ գատել թէ՝ անոնք երկու մեծիսի կարօտ չեն: Սոյն ճշմարտութիւնը հրապարակաւ յայտնելս վերջին, խնդրեմ հրատարակութիւնը ձեր մեծապատուութենէն:

Մնամ խորին յարգանօք
Ար. Պէշէրճեան

«Մանզումէի Էֆքեար նամ հէզէեան զաղէթասընըն սահիպի իմթիյազը պուլունան Կարապետին, կէչէն բէնշէնպէհ կիւնքի զաղէթասընտա ալէյհիմտէ զաղէթաճըլըգ սըֆէթինէ ալա եագըշմագ պիր Թագըմ հէզէյան վէ միւֆթէրիյաթտա պուլունտուղու կէօրիւլմիւշ տիւր: Պու Կարապետ վագըֆէսի միւգթէզասընճա կազէթասընտա համամիս վէ միւթալաաթը միւֆիտ տէրճ իտէճէք եէրտէ, պունա ալա էհէմմիյէթ վէրմէյիպ, հէմմա էթէտէն պէրու միլլէթին էն միւսագգամ վէ էն զիյատէ ֆէտաքեար պուլունան զէվաթը ալէյհլէրինտէ իֆթիրալարտա վէ պէտզէպանըլըգտա պուլունմայը քէնտիսինէ պիր մէսլէք իթթիխազ իթմիշ օլտուղունտան, պու տէֆա աճիզլէրի ալէյհինտէ տախի վազը օլան հագարէթ վէ իֆթիրալարընտա տաաճճիւպ իթմէմ:

«Մէրգում Կարապետ պէտզէպանլըգ իթմէյի քէնտիսինէ պիր մէսլէք իթթիխազ իթմիշ տէտիք. էվվէթ. չիւնքի, չիւնքի գատար ալէյհինտէ պուլունտուղու զէվաթտան պիրի իրթիքապ խալինտէ քէնտիսինէ մուգապէլէտէ պուլունմամըշտըր, մէրգում հայհայ կէօյա պու զաթլար ճէֆա վէրէմէյօրլար էֆքեարընտա զահիր օլարագ, պիր Թարաֆտան հէզէյանլարընա Թագլիտէթ վիրմիշ վէ մէյտանը հէզէյանը զափթ իթմիշ, վէ հաթթա պունու քէնտիսինէ պիր չէրէֆ ատտ իտէրէք միւֆթէխիր օլմագտա պուլունմագտա տըր:

Աճիզլէրի տախի մէրգումուն ալէյհինտէ վագը օլան հագարէթ վէ իֆթիրալարընտա ասլա էհէմմիյէթ վէրէրէք ճէվապ իրթիքապ իթմէքէ էճ իսէ իսէմ տէ, տէրճի իթթիխազը իլէ կէօնտէրիլէն վէ պալասէ միւնտէրիճ պուլունան րէտտիյէ պէնի տախի պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէք, վէ պու միւֆթէթէրինին նէ տէրէճէ սահիհ վէ նէ պայաթ ատամ օլտուղունու (էկէր պիլմէեէն վար իսէ) պիլտիրմէկ մէճպուր իթթի:

«Մէրգումուն խատալարընտան պիրի տախի ումում խալգ ֆէնա օլուպ, անճագ քէնտիսի տօղրու, սայիր վէ Թէօվպէլէր օլսուն, հէմմ Բրիստոսուն ատաքեարը օլտուղու խատասը խուսուսինտէն, զիրա տէրճ իտէճէյիմիզ պիր գաչ սաթըրլար պունուն ապիսինի իսպաթ վէ քէնտիսի անճագ Սագայեանըն պիր չակիրտի օլտուղունու պէեան իտէճէք տիր:

«Էվվէլա սօրարըմ քէնտիսինէ գի, պունտան պիր գաչ սէնէ էվվէլ Ագապեան վարժարան նամը իլէ պիր մէքթէպ թէսիս իտիլ, հալպու քի պու մէքթէպ ալէյհինտէ տիւրլիւ տիւրլիւ լաղըրտըլար սէօյլէմիշ վէ քէնտիսինին տէ սըրլարընը հարէքէթ. . . պուլունտուղու ալէմէ չայի օլտուղու իսէ տէ, քէնտիսի պու լաղըրտըլարը սաֆսաթալար վէ պէտզէպանըլըգլարը ճէվապ վիրէրէք, սուրէթը գաթի- տէ ըէտտ ու ճէրհ խաէյէլէտէ պիր մուգայէլէտէ պուլունմա- վէ պու սուրէթլէ միլլէթին սաեաթէսի խուսուսունտա էմնիյէթ- ըսլահ իտէն քէնտիսի օ .... բայէթ տէյիլ միտիր(1):

«Սանիւն, բէք չօգ ֆաքիրէ- Կարապետին չու նէֆրէթի մա- հարէքեաթընտա ակեաճ օլա- գըլմալարընը մէքթէպը մէզպու- չէքիպ ալըշըգլարը ճիհէթլէ, մէ- թէպը մէզպուր Թագլիտըլը իլէ- ու պէնտ օլտուղու հալտէ, քէ- եանընտա ալը գօյտուղու պիր- գըլլար իլէ Բուլարըն վագըթ- Այխիթէֆաննուտա մէզքիւր Ագա- եան մէքթէպի նամընա Գօնսէր- բէն վէ կազէթալարընտա միւթէ- սիլ իլանլար նէշր իլէ վիճտա- մանտան պիր մէքթէպէ ումո- սէխավէթ վէ միւսավէնէթինի- վէթ, խուէն վէ պէօյլէ պիր հէյէ- տէսխսէսի իլէ մէզքիւր գօնսէր- հասըլ օլան 200 տէղէ լիրայը- վայի նէֆսինէ սարֆ իտէն քէնտ- օ .... Կարապետ տէյի՞լ մի տի-

«Սալիսէն, Պօղազ իչինտէ ի- մահալլէտէ վազը Հիւնքեար- յուննա իքի գօլթուզունտա- րէր . . . իլէ սօլուշըր իքէն,- պուրէլէրին տամամը Թարաֆը- տան օլտուտա պիր էյլէճ Թէքէ- տիւքտէն սօնրա, իւսթ պաշ- վէ Թօղ Թօրրագ իչինտէ միւյ- օլտուղու վէ պաշընտա ֆէսի օ- տըղը հալտէ Թա մահալլէ- ընտա սօգագտան սօգագա գօ- լանան վէ ումումուն գահգահ- խիթինտէ մահճուղ օլան քէնտ- սի օ .... Կարապետ տէյի՞լ- տիր(2):

«Ռաբիէն, Պէօյլէ քաէրէ կ- սընտա, գօրշըլընտա չալըշըլար- վէ պագգալ տուքեանըմըզինա- սէօյլէտիկինի վէ քէնտիսինէ- լէնէնի անլայամայաճագ տէրէճէ- սէրխօշ օլարագ, խօվարտաճա զէ- վէ ճիւմլէչ իթտիկի ըըղատա- պագը սէպէպը մախսուսան սօգ- չունտա պունտա հաըֆէնտագըը ի- տիկի, վէ նիհայէթ պագը քիւմ- իլէ միւտարէքէ կիրիշտիւկի է- տէն, գալթէլէր վաղթէսը- մէրքէզէ կէօթիւրիւլէն վէ օ կիճ- օրատա իսքեան իթտէնէ մէճպու- օլան քէնտիսի օ .... Կարապե- տէյի՞լ մի տիր (3):

«Մէրգում հարհար հագգընտ- պու վէ պունլար կիպի բէք չօ- չէյլէր Թահատան խատըլըր իսէ-

---

(1) Տիկին Արուսեակըն սէօյլէյիշինէ պագարսըն, պու մէքթուպա տախի հէյէթ գարըշմըշ օլմալը իմիշ - չիւնքի, չու «և ամենևին առած ալ չեմ» լաղըրթըլէրինի եազմըշ օլմասընը տէր խաթըր էտէմէմէքտէ տիր:

(1) Տիկին Արուսեակըն, կէրէք պու մէքթուպունտա, վէ կէրէք պիզէ եազտըղը ամթէքի մէքթուպունտա իշար էթտիկի չու քէնտուճէ կիւեա «պիր պարէ պաղըշթըրլըրմագըզ» լաղըրտըլըղընտան աչիքեար անլաշըլմագտա տըր քի, քէնտիլէրի ալըյուք կէօսթէրէրէք էօյլէ քիւք խաֆիֆլիկլէ իֆատէ իթմէք իչին, զէվալը գատընա օ եազըյը պօշ էօտիւնճ վէրիլէր իմիշ:

(1) Պէօյլէ պիր էնրի-չինիր, Մահար- վէ Տօլմա-պաղչէսի սօգագլարընտա վ- մէսքինլիք խանէլէրինէ պիրչիմիշ, վ- ալա Թալիմ ու Թէրպիյէ կէօրմէմիշ օլա- սըպըղըն օլ մէքրուհ լիսանընտան, պ- մէրթէպէ պիր բիւլիւք չօգմաչընա Թէա- ճիւպ իթմէյիզ, չիւնքի էն զիյատէ կ- րանտալաշա պիր պըղանըթի խիզէրինէ պի- պիր էշէք սինէյի բէւլէյէպիլիր իսէ տ- էլինէ էլմաս էլմաս գալըր:

Ֆագաթ, եալընըզ շունա զիյատէ Թէաճիւպ վէ Թէէսսիւֆ իտէրիզ քի, զաղէԹասընը քիրալայըճըլար պուլունան Տիրան Ծիփելէքեան, քէնտի ֆամիլեասընը ու զագասընը վէ եազընտան խըըսմլարը իչինտէ, միլլէթիմիզին էն միւթէպէր զաթլարընտան իքի էֆէնտի գաթլար, Ագապեան վարժարան չակիրտանընտան պիր նէֆէրինէ էվլէնմիշ օլուպ, վէ մէրգումլէրին խամէթլէրի վէ սեալազը համիյէթլէ վէ Թալիմ ու Թէրպիյէլէրի ճիհէթլէրի միւֆթէխիր պուլունմագտա օլտուգլարը հալտէ, հիչ տէյիլ իսէ օնլարըն սայեասուն Թամամարագ, չըրպաճըլըգլը պուլուն Անտոն կիպի պիր էսնաֆլըտ, մէզպու ատթըրլարըն ու բէճէ մէսաֆէ իթմիշ տիր:

(2) Էկէր Անտոն ... իլէ ... պու սէօյլէտիկինի ... տէյիլ ... կէօրէն ... պիլէ ... իսէ, պիզ ... հէր ... իթմէքլիկէ հագգըըն:

(3) Պէզալիք պունուն տախի կէօրէնին էկէր պիրտէ պիրինի իսպաթ իտէպիլիր իսէ, պիզի մահճուպիյէթ հագրըլ:

տէ, բէ.ք ուզուն սիւրէճէյինտէն վէ զըմէն բէ.ք չօգլարը ումումըն մալիւմի օլուպ, մաթպուամ վառեթառը իլէ ՛նէշրի գաբիլ օլամաեաճագընտան, վէ պու գառարը աա քէնտիսինին հայսիյէթինի պօզմէյէնլէրէ պէտտիւմէճէ քեաֆի իտուկինտէն, անլէրին նէշրինտէն սարֆը ՛նազար խուէր ; վէ պունու եազմամըտան մագսէտ՝ մահզա տէնքըրդէ տէնքըդէյինի պօզմըտմէք՝ եօքսաղ գաֆթան պօզմըտմէք տիրեն ՛նամ տարաֆը մէգէլէ իմթիաղ իմմիշ օլաւազընու Թէրճէմանը էֆ.քեար գարիւունինա պէեան խուէրիմ ;

«Ումարըմ քի մէրգում Կարապետ՝ պալատէ քի մէքթուպու օգուեապաք իթուկի իֆթիրալարըն ճէրճ օլունմազընու կեօրիւր, վէ գապահաթըյը իթիրաֆ իլէ ութանըր (էյէր էլինտէ իսէ), վէ պիր տահա եօլէ օլուր օլմազ իֆթիրալար նէշր իլէ ումումուն գահգահօրընը վէ պա խուսուսու ՛նէֆրէթինի իւզէրինէ տավէթ իթմէզ՝ լաքին պունունլա պէրապէր կիւնահ՝ գօրգանա, ալըր՝ ութանմազ : »

Անոն ...ան

(Թէրճիմանը Էֆքեար)

Պու պէնտէ, պիլէրէ.ք վէ եախօտ պիլմէյէրէ.ք, վէ խաթէյէրէ.ք վէ եանըշ խաթէմէյէրէ.ք, պիր ատամըն տիկէր պիր ատամա հագարէթ վէ իֆթիրա էթմէկի, վէ աէյհինտէ եալան սէօյլէմէկի, կէրչի ադյիմա օլմաչ տուր վէ օլուր, վէ կեօրիւլմիւշ տիւր վէ կեօրիւլիւր, ՛նաըլ քի հէր.քէս աէ պիլիր, հալ պու քի, պու մէրմէթէ եալան վէ իֆթիրանըն, պիր զաղէմա տէրաւնինտէ ճէրեամ իւյիւտիւնին էմսալի, զանն իտէրիմ քի, պու կիւնէ գատար կեօրիւլմիւշ պիր չէյ տէյիլ տիր. պու չէրէֆ ու իֆթիխար, վէ պու մէրտիւ.ք վէ գահրամանլըք, եալընըզ Թէրճէմանը Էֆքեարըա, վէ Անտոն Սագաեանը իլէ Տիգրան Ճիվէլէքեան ատ գալմըշ տըր,

Մէրգումանը ճէնթըլմէնլէրէ թէշէքքիւր իտէրիզ քի, հէլէ հիմէթլէրիյէ, չիմտիյէ գատար, տէյիլ պիլմէտիկիմիզ, իլա խաթըր ու խէեալըմըզտան պիլէ կէչմէմիչ օլան չօրգընճա հալլէրիմիզի, կէրէ.ք պիզէ վէ կէրէ.ք միլլէթիմիզէ խապէր վիրէրէ.ք, պիւյիւ.ք պիր խըզմէթ իթմիշլէր տիր. եալընըզ չունա էսէֆ իտէրիզ քի, չիմտիյէ գատար սիւքիւթ իտիպ տէ, անճաք պիզիմ քէնտի իսնաֆըզլըյըմըզը ՛նազըշ ու պէեան իթմէմիշտէն սօնրա, գահիրէ իւրատէ հիմմէթ իթմիշլէր տիր, չէօյլէ քի, եէնէ մէզքիւր հալլէրինի խապէր վիրմիշ օլմաաա իտիշիզ, պիզիմ տէ չարգընըղգըլարըմըզ կիւզիւտէ գալաճագ իտիշ:

Աֆէրին ճէնթըլմէնլէր, աֆէրին գաղէթաճըլար, վէ աֆէրին միլլէթիմիզի թէրպիյէ վէ թէնվիր իթմէ.քիւնի տէրուհտէ իթմիշ օլան ֆօդըլ, վէ քեամիլ, վէ տօղրու եազար վէ տօղրու սէօյլէր զաթլար ;

Վագաա, պիզ չօգ տէֆա, չօգլարըն կեօրմիւշ օլտուղումուզ հագարէթլէր, վէ իշիթտիկիմիզ իֆթիրալար վէ եալանլար իչին, իւզէրիմիզտէ հիատէթ հիսս իթմիշ, վէ իւլլարը հիատէթ տաիմ իյլէմիշիզ տիր. լաքին սահիհէն սէօյլէրիզ քի, մէզքիւր Անտոն Սագաեանըն պու եալանլարընտան տօլայը, զէրրէճէ հիատէթ ատլամադըգ տըր, վէ հաթթա, պիր տէրէճէյէ գատար տա, սահիհէն մէմնուն վէ մէսրուր օլմուշուզ տուր. չիւն.քի, պիզիմ եիկիրմի օթուզ սէնէլի.ք եօլմուշումուզ, հէյման Թէքմիլ միլլէթիմիզէ, վէ Իսթանպօլ խալգընա, վէ հէր միլլէթէ մալիւմ օլտուղուու պալլաշ, հէլէ Թէքմիլ հեմշէհրիլէրիմիզ իւտ, պիզիմ հէմէն հէր կիւնի քի վէ հէր սաաթ բի կօմքիւ.ք ; վէ ալըշ.քըա ; վէ պալա ու էճտատըմըզա վարըն պալընմազաա տըրըր. տահա ալէյհիմիզտէ, էյէր վէ օնա եազըն պիր չէյ տէյիլ, իլա էյէր պիր չէյի տօլայըտան օգչար հալ վէ հարէքէթիմիզի կեօրմիւշ, պիլմիշ, իշիթմիշ, իննմիշ, վէ լիսանա ալմըշլըղա իրթիքեապ իթմիշ. եալըղըզ պիր ատէմ պիլէ կեօրիւլմիւշ վէ իշիտիլմիշ տէյիլ տիր, վէ հէմ տէ, պունտան սօնրա տախի, քէմալի չէրէֆ ու իֆթիխար իլէ սէօյլէրիզ քի, գալրէ կիրէճէկիմիզ կիւնէ գատար սա իշիտիլմէճէկտիր. վէ էֆ.քեարըն պինլէրճէ տիւշմէնլէրիմիզ պիլէ պուլունա, Թէ.քմիլ միլլէթիմիզ, վէ տիւշմէնլէրիմիզ պիլէ, ախլագը համիտէմիզ ճիհէթիյլէ, հիւսնի չէհատէթլէրինի, տաեաիէմէյէճէքլէր տիր. վէ հիչ պիր չէյ պիզիմ գիւրլիւմիզի եալէտ գեամագըղա պիր մէտարը քեաֆի սաեըլմազ պիլէ, եալընըզ ախլագը համիտէմիզ վէ ֆագիլէթիմիզ, քէմալի էմնիյէթ վէ իթիմատ իլէ սէօյլէրիզ քի, քեաֆի օլաճագ տըր;

Պու ճէնթըլմէնլէրին, պու մէրթէպէ իֆթիրա վէ եալանլարընտան, կէրէ.ք չիմտի, վէ կէրէ.ք իլէրուտէ, հէր էշի տիգգաթ վէ սահիհ ինսաֆ. լաքըրտըյա անլաշըլըրէճէ.ք տիր քի, պիզ ֆագըթ մըզաք, միլէթիմիզէ խըզմէթ խուսուսունտա տօղրուլուգտա սէրպէսթ սէօյլէմէքլիկ իչին, ՛նէշէ՛ր ՛նէշէր չէքմիշ, վէ ՛նէ՛ գատար եալանլարա ուղրամըշըզ տըր;

Եվվէթ, պիզ մէրգումամ ճէնթըլմէնլէրին, մէզքիւր հէզէեանլարընտան տօլայը ասլա կիւճէնմէտիգըէն պաշգա, մէմնուն տախի օլմուշուզ տուր, ֆագաթ, տօղրուսու եալընըզ պիր չէյ գիւսաէթլէ էսէֆիմիզի մունճիպ օլմուշ տուր վէ օլմագտա տըր, չէօյլէ քի, եակինըմ սէնէտէն պէրու գուհուրա կէլմիշ օլան խըզմէթլէրիմիզէ գարչըլըգ, իշթէ մի.քեաֆաթ օլարագ, պիր թագըմ աոամիլարըն կեօրտիւկլէրիմիզ հագարէթլէր էվէրմէմիշ տիր տէ, պիր տէ օնլարտան ճէսարէթ ալարագ, Անտոն Սագաեան կիպի վէ Տիգրան Ճիվէլէքեան կիպի իւքի ճիգլիթլէր էլ էյէ վիրէրէ.ք, վէ պիրիսի ազգասէրլի.ք մասքէսինի կիյինիպ, վէ տիկէրի տախի կիւեա Ղալաթիալըքըանէն պիզիմ քիլիսէյէ տէօնէրէ.ք (1), լաղըզաէլա պիր տուզ եաղմագ օզումագ պիլմէտիկլէրի, վէ չան ու չէօհրէթլէրի, վէ ... հուրէտեննէրէ չու հալտէ օլաւղու թագտիրտէ, միլէթ զաղէթէսը օլմուշլար տըր, վէ թամբիգխանէմիզէ վէ թամիրիկիմիզէ խըզմէթ իթմէկէ, վէ միլլէթիմիզի թէնվիր ու թէրպիյէյէ գալգըշմըշլար, վէ չօգչարատանտա չօգ գալրէթ վէ չօգ համիյէթ կեօրմիւշլէր տիր... ;

Կէլէլիմ եինէ չիմտի, տիկին Արուսեակ պարօնը մէսէլէսինէ, զաբիպ եէրի շուրասը տըր քի, Անտոն Սագաեան, մէ.քիզ կիւն զարփընտա, պիզէ գարշըլըգ օլարագ, մէրգումէտէն եօլյէ պիր պարա ալմամիշ օլտուղունու պէեան իլէ, պիզի Թէ.քզիպ խուէճէ.ք եէրտէ, օլ կիւն տախի, քէնտի լիսանըյլա, եօլյէ պիր պարա ալմամըշ օլտուղունու, հէչ պիր լուզում պիլէ սէօյլէմէ.քլիկէ ճէսարէթ իթմէյիպ, անճագ մէրգումէտէն եօրփէն ալմըշ օլտուղու պիր ըէտասլէյի գօմաշ, վէ եիւզ սէ.քսէն սաթըր տախի հէպէեան օղումուշ տուր;

Տիկին Արուսեակըն մէգ.քիւր մէ.քթուպունու, Թէրճիմանը Էֆ.քեարտա կեօրտիւկիւմիւզ կիւն, Սէմէֆճեան էֆէնտիյի պուլմուշ, վէ պէյ ալթը ՛նէֆէր քեամիլ ՛նէզարէթէ, մէգ.քիւր մէ.քթուպու կեօսթէրէրէ.ք, թէ.քրարէն սիւալ իթմիշ, վէ թէ.քրարէն այնի ճէվաթըն ալարագ, մէրգումին ճէվաթլարընը, մէգ.քիւր ալուղլարլըղը աէրէճէսինէ, հատտէն գիւսդէ թէաճճիւպ էյլէմիշ տիր ;

Իշթէ չիմտի գատար սէօյլէտի.քլէրիմիզէն աշի.քեար անլաշըլմագտա տըր քի, պիզիմ օլպաղտէ եազտըդըմըզ, քեամիլէն սահիհ տիր, Թիպարգատէ ճէնթըլմէն, վէ միլլէթիմիզ վէ գիլիւէտիմիզ մունճիպը իֆթիխարը ճէնթըլմէն Անտոնամագ, տիկին Արուսեակեան, իւչ պօյթ ալդգաաա, իւչ մէճիւսէ վէ պիր չէյրէ.ք տօլանտըրմըշ, վէ պիր տէվիրլէ վիրմէմիշ տիր, վէ մէրգումէտէ ճանը եաանըրաժ պունու կէլիպ պիզէ ՛նագլ իթմիշ տիր, վէ Լայյան միւէլլիֆի Գարամաճեան էֆէնտիտէ հազըր պուլունուպ իշիթմիշ տիր, վէ ֆէրատը կիւնի Ռօմանոս էֆէնտի, Հիսարեան էֆէնտի ՛նէզարէթէ չէհատէթ վէ թասարիֆ իլէ միշ տիր, վէ պառէհալ տախի չու չէհատէթինի թէ.քրար իթմիշ տիր ;

Պիզ զանն իտէրիզ.քի, պիզիմ եազտըղըմըզըն հարֆ պէ հարֆ սահիհ օլուպ, վէ մէգ.քիւր պէթաթիկ մէքթուպունա պիր էօրֆ եէրի պուլունմազ, գագէն պէժիշի հայլէրտէն, վէ մէգ.քիւր մէքթուպուն եազըլտըղը Թարգըմանա անլաշըլմագտա տըր. ֆագաթ, սըթիլէ մաղ կեօ՛զմի չըգարըր, տէյլէր, տարապը մէգէլ տիր, պունըրտա սաթխտ քեաֆի սադըտանարագ, չու տիմէէ.քի սիւլէճէ Արուսեակըն սօն մէ.քթուպու իլէ, Ռօմանոս էֆէնտինին մէքթուպլարընը աէրճ ու պէեան իլէ, աէպէտ պունգա պիր չէյ սօյլէմէյէլիմ, ումում էհալինէ, վէ ալէլխուսուս Էհլի սէօյլէտ վէ սահիպ ինսաֆըն, ՛նազարը տիգգաթ վէ մուհաքէմէսինէ ինհալէ խուէրէ.ք իգթիֆա խուէրիզ;

Պու ճիմէ իլէ, չուն.ու տախի իշաքէթէն պէեան խուէրիզ քի, պու ճէնթըլմէնլէր Անտոնուն, տահա պէ.յ նէ գագար կէյլէր իւճ տաըր, վէ ՛նէ գագար իշ տէյիլ ՛նէ գաբարէ ՛նամուսուզ սաթըլմըշ տըր, վէ ՛նէ գագար թէվապ տէյիլ ;

Խոմի եալընըզ պիր գաչ սաթըր գաթըդըմըզ պէեան խուէլիմ;

Խապէր ալտըղըմըզա կեօրէ, Բէօյյիւք իւզէրինտէ զաղէթա սաթմագտա օլան Տէվալը ալըլ Թօրոս տղատան 3 մէճիտ, վէ պիր ֆագըր սաթըճըտան տախի, եալընըզ պիր ղը. ալըրմըշ տըր ;

Մանրանիկօղլուն պիրինէ, թամիր իթմէ.ք իւզրէ պիր գանարէ վիրմիշ, վէ պարասը պէշէլ խանընա տէվամ իթմէտիկինտէն, մէրգում տա հալդէ գանարէյի վիրմէմիշ տիր. վէ պիզիմ չըվալին Անտոն էֆէնտի մի տիւէ.ք, պէյ մի տիւէ.ք, պաչա վէ իրքէնա մի տիւէ.ք, ՛նէ տիւէ.ք, զէրրէճէ գօրդմանարագ վէ ութանմաեարագ, «էֆէնտիմ, գանարէմի զաթ իմմիչտէն վիրմէյօր» տէյէրէ.ք զաթիյէյէ վիրմիշ, վէ մէրգում սաւէի քէյֆիյէթի ՛նագլ ու պէեան իշլէտիկինտէն, պիզիմ ճէնթըլմէն, քէմալի րէզալէթլէ, մէյ.քէզտէն գօվուլմուշ տուր;

Հէլէ, զէվալլը տիկին Արուսեակըն, պարը գալան իքի մէճիտիյէսինի, Հէնուզ վիրմէմիշ օլտուղու պաչըա (1), ՛նաըլ.քի, մէրգումէնին պիզէ վիրտիկի սօն մէ.քթուպուտա իչար օլունմուչ տուր, եալըմ մէճիտիյէյէ ալմըշ օլտուղու պիր մահ կեօղտիկինի տախի, պիզա իննաֆ վէ պիլա հաւէա ալարըմիշ ալըր. վէ գալիհիմ, վէ զալիհիմ. վէ պու մագուլէ պիր աաամտա, հալէա էրմէնի միլլէթինէ, զաղէթաճըլըգ օրֆանըն՛ թաշըմագտատըր ;

ՈՐ ՈՒՆԻՑԻ ԱԿԱՆՋՍ ԼՍԵԼՈՅ ԼՈՒԻՑԷ ;

Ինչապատ, էհլիյէթլու, ՛նէզաքէթլու, Թէրպիյէլու, հիճապլու, ՛նամուսլու, չէրէֆլու, չէօհրէթլու, ինսաֆլու, մէրհամէթլու, ատըլլատէ, ֆիպարըղաթէ, ալիճէնապ, վէ ուլուվի հիմմէթ վէ սահիպ սախավէթ ու համիյյէթ Սագաեան էֆէնտի հազրէթլէրի, պու եազըլըարըմըզը տախի ճէրճ ու Թէքզիպ հիմմէթ իլէ, եինէ պիզի տէ խաղաթէ մէճպուր խուէճէ.ք տիր :

Նաըլ քի սէօյլէտի.ք, պիզիմ զաթէն եազմըշ օլտուղումուզ քեամիլէն սահիհ օլուպ, վէ տիկին Արուսեակեան էօրֆէն ալմըշ օլտուղու մէքթուպու ճէրհէ, չիմտիյէ գատար իպրազ իթմիկիմիզ չէհատէթլէր քեաֆի, վէ սահիհլի.քտէ քէնտու քէնտուսի կէօզթէրմէքիտէ տէ, իսպաթըն, չու ալթընԹըլի տիկին Արուսեակըն իֆատէյի փագթա մէքթուպլարը, Սէմէֆճեան էֆէնտինին Թասդիգնամէսինի տախի ալըճ ու պէեան խուէրիզ ;

12 օգոստ. 1880

Մեծ. խմբագրապետ Մանզումէյի Էֆքեար հատընիսի և ազգօգտու լրագրոյ ,

Հաւատալի էք արդէն թէ ձեր առ ՛նուաստս ցուցուցած մարդասիրութեան միշտ երախտապարտ եմ, առաջին անգամ դուք զիս մխիթարեցիք իմ այն ցնորեալ վիճակիս մէջ երբ եկայ ձեզ ըսել յուսահատ եմ և կուզեմ այս կեանքիս վերջ տալ ... և զաւակս ձեզ կը յանձնեմ. այն ատեն գրիչն ձեռքերնիդ առնելով ամենուն յայտնեցիք իմ վիճակս ... այսօր ձեր քաջալերութեան շնորհիւն է որ իմ առողջութիւնս վերագտած եմ և կապրիմ, յուսով և աղօթողեմ այն ամեն բարեգութ անձանց որք իմ դառն վիճակիս մէջ օգնեցին ինձ և կօգնեն ու պիտի օգնեն ինձ իմ երկու զաւակներս ապրեցնելու մասին. պարտ անձին կը համարիմ մինչեւ վերջին շունչս աղօթող բլլալ ընդհանուր Հայ ժողովրդեան բարօրութեան :

Մեծ. խմբագրապետ տէր, դուք իմ բարերար կը համարուիք, ուստի ձեզ կը պարտիմ միայն ճշմարտութիւնք խոստովանիլ ամենայն անկեղծութեամբ. ձեր գրասենեակն երբ այն օրն եկայ, ուր աշխ իրիկունը իմ զաւակիս հետ անօթի մնացած բլլալս յայտնեցի, ու դուք իբրեւ եղբայր մը՝ ծախած անկողինս առիկը լմցա՞ւ հարցուցիք, այն ատեն յայտնեցի ձեզ թէ մի քանի հոգիի սաակ առած եմ և անոնք ալ չեն՝ կ'ուտար, և յայտնեցի թէ այս կարգէն է նաև Անտօն Սագաեան որ եկեղեցւոյ մէջ երբ ես մնացեալ 4 Օսմ. ոսկիս Բերայի Թաղխորհրդէն առի, Պ. Անտօն հետս մէկտեղ տունս գալով, ուր ներկայ էր Պ. Ռօմանոս Սէմէֆճեան, երկու մէճիտ առի ՛նորա իբրեւ փոխ, սոյն իրիկունը նորէն եկաւ մէկ մէճիտ մէկ քառդ և անոնցս միանգամայն, երբ տունէն դուրս ելաւ Պ. Սէմէֆճեան որ այս տղան աղէկ կը ճանչնայ եղեր՝ հարցուց թէ ինչու սաակ կուտաս այս տղուն, յայտնեցի իրեն թէ ամենեւին իրմէն ակնկալութիւն մը չունիմ, բայց միայն իր խմբագիր մը ըլլալուն համար, իմ ըրած պատիւս, քանի որ Թէրճէմանի գրասենեակն կերթամ ինձ պատիւ կընէն, և երբ իմ վիճակիս վրայ կոցրամ զիս մխիթարել զատ մանաւանդ Տիգրան էֆէնտի Ճիվէլէկեան կը խոստանայ ինձ որ եթէ ազգէն կողմէն հանգանակութիւն մը ըլլայ, զիս ապրեցնելու մասին ամենայն մը կապել տալ : Պ. Սէմէֆճեան այն ատեն սրտի նեղութեամբ ըսաւ ինձ թէ, այս տղան բանի մը օգտուտ չունի, և թէ այս անսակ դէշ բնաւորութիւններ ունի (այսինքն գափ գաչ) այն ատեն զղջացի իմ սաակ տալուս վրայ ու այն գիշեր գացի հաճի պապային խանութը ու Պ. Անտօնը տեսայ որ անկից կանցնէր, բռի իրեն թէ այս գիշեր սաակ մը չունիմ, զաւակըս հիւանդ է. հիմայ կուգամ ըսաւ ու չեկաւ. հետեւեալ օրն Թէրճիւմանի գրասենեակն գացի ու գործին եղելութիւնն յայտնեցի և բասակ չունենալս, այն ատեն Տիգրան էֆէնտի գթալով մէկ մէճիտ և մէկ քառորդ սաւա ինձ ու ըսաւ թէ Պ. Անտօնէն սաարադրութիւն մը առնիմ իրեն որպէս զի մնացեալ երկու մէճիտն ալ տայ ;

Հետեւեալ առտուն Պ. Անտօն եկաւ ինձ, խնդրեցի իրմէն որ թուղթ մը տայ. չէ ըսաւ, ես կերթամ և այս երեկոյ կը բերեմ. այնուհետեւ երեք օր չերեւցաւ. տան.ք ձեզի չըսի, որովհետեւ ես հիւանդ էի. այն օրերն դուրս չելայ. օր մ'ալ յանկարծ եկաւ ուր երկու հիւր ունէի Օննիկ Արմաքէշեան և Հայ տօգթօր մը ուր զաւակս նայելու համար եկած էր. յանկարծ պօռալով կանչելով նստէ՛ սրտեմս և գրէ՛ Մանզումէին դէմ ըսաւ. բռի թէ որդէն պատրաստուած եմ գրելու, բայց սատ բան չեմ կրնար գրել. առի գրիչն և սկսայ գրել. չէ պօռաց, բոլորովին երկու մէճիտ չեմ առած պիտի գրես. ես բռի այն ատեն, ապայ ձգէ՛ որ ես գիտցածիս պէս գրեմ ճշմարտութիւնը. չէ պօռաց կրկին, չընէ հիմայ կերթամ ու ... կըսեմ ըսաւ, ես այն ատեն հիւրերուս երեսը նայելով ըսի թէ սատ կրնամ գրել, այն ատեն Պ. Օննիկ աչք ըրաւ թէ գրեմ. ես այն ատեն ըսի թէ Պ. Օննիկն պէտք է Թէրճիւմանի սանի այս նամակն. այս ըսաւ ու նամակը գրելէ մէկ անց գրեցինք. Պ. Օննիկին հետ գացին, կէս ճամբան Պ. Օննիկին ձեռքէն նամակն առնելով ինքն տարեր է. աշխարհիկ ամենայն ճշմարտութիւն ձեր առջեւ խոստովանելէս վերջն կուզամ խնդրել ձեզմէ ձեր ներողամտութիւնք խնդրելով յակամայս հրապարակաւ գծեց սուտ հանելուս մեղայ կուեմ, և եթէ այդ ալայն իմ պատւոյս արատ բերելու խօսք մը ընէ, ես գիտեմ թէ ինչպէս իրմէն կարօղ եմ իմ անարատ պատիւս պահանջել, հրատարակեցէք զայս, եթէ կարօղ է բան մը գրել, գրէ ... ;

Արուսեակ Պէշիրճեան

* * *

... Խմբագիր,

Անցեալները Արուսեակ Պէշիրճեան ստորագրութեամբ նամակ մը տեսայ Թէրճիւմանը Էֆքեար լրագրոյն մէջ, որուն պարունակութիւնն էր Պ. Անտօն Սագաեանի 2 կամ 3 մէճիտ փոխ առած ըլլալը, սակայն նոյն փոքրիկ փոխառութեանը ես անձամբ ականատես ըլլալով կը վկայեմ թէ այդ սաակը առած է քիչ ժամանակէն վճարելու պայմանաւ. բայց յայտնանէ Պ. Անտօն Սագաեանէ ես պահանջեցի նամակագիր տիկնոջ Թախանձանօքն ու խնդրանօքը:

Այժմ արդարև այն փոխառութեան յայտնի կամ վաւերացեալ վկայութիւն մը չկայ, սակայն պարմանալին այս է որ Թէրճիւմանի հրատարակիչն ալ սոյն եղելութեան քաջածանօթ բլլալով, ինչպէս կը նուաստանայ 'ի պատիւ լռել անուամբ և եթ խմբագրին՝ սատութիւն մը իբր ճշմարտութիւն հրատարակելու. ամէ աւելին ձեր դատողութեանը թողլով, Մնամ յարգանօք

15 Մարտ 1880 Ռ. Սեմէֆճեան

Պեշիկթաշ

---

(1) Պիզիմ քիլիսէյէ եօլյէ պիր տօղըլըն կէլմէսինէ, զաթէն պիզ ութանըպ եէ.ֆ իթմէքէլի պօրճլու պուլունտուղումուզ հալտէ, եօքսէ Թարաֆտան մէրգում իւէ, «սատամ սէնտէ՛», Հըր՛ու իլէ պիր խալթ ... ;

(1) Տէն.քի կիւն եարըմ մէճիտիյէ վիրտիկինի խապէր ալմըշըզ տըր. ալմէ.ք պիր քի, չու գատար ըէզալէթտէն սօնրա տախի, պինէ գաստըլըն պարասընը, հալէտ Թէգմի վիրմէմիշ տիր. չօ՞գ ինսաֆ, վ. չօ՞գ նաղ ալլա.քէք;

ԻԼԱՆԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ ԱՑՎԱԶԵԱՆ

Տօգթօր Այվազեան Էֆէնտի, Իսթանպօլտա Ագսէրայ ճատտէսինտէ Թրամվայ մէրքէզի գարշըսընտա վագը 225 նումերօլու խանէտէ հէր կիւն պուլունուր, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆսիզլէրի գապուլ իյլէմէքտէ տիր։

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԷՖ.

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու Գատը քէօյինտէ իգամէթ իթմէքտէ օլան Տօգթէօր Ս. Յակոբեան Էֆէնտի, պունտան սօնրա հէր սապահ վէ ճումա կիւնլէրի սաաթ 6 տան 8 է գատար, Գալաթա-Պօստա ճատտէսինտէ վագը 18 նումերօլու Մէրամէթճեան Էճզախանէսինտէ պուլունաճաղընտան, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէճէկ օլանլարը ճէհէնտիլիքլէրինէ պագաճագ տըր։

Պուգարատա մէճճանէն։

Մ. ԺՕԶԷՖ ՀԻՍԱՐ ՎԷ ՔՕՄՊ. ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Պու մաղազալարտան պիրի Գալաթատա Թիւնէլ Իթթիհատընտէ վագը օլուպ վէ տիկէրի տախի Պէյօղլու ճատտէսինտէ վագը վէ 69 նումերօ իլէ մուրագգամ օլան մաղազա, Թէսլիմ, Թէսլիմ, տուզլու վէ խոստ Թանէ իլէ ալէթ բարֆիւմերի Հասիլ գօղու ...լէրտէն, Թորալ վէ Էմալի ... վէ էշյայի սայիրէ սաթըլմագտա տըր։

Պարիզին վէ Լօնտրանըն պիրինճի ֆապրիգալարըը մամուլաթընտան քէտիֆէ ֆլէնա, չօճուգ օյունճագլարընըն, օյուն քեադըտլարընըն էնվայի, վէ ժօղ վէ Պօնհա նամ օյիւնտա քեօդըլարըըն ալապօզիլմագտա տըր։

Ֆիաթլար էհվէնիյէթ օլունմագտա օլտուղու կիպի, բրիֆիքս նամի պիր ֆիաթ սէօյլէնմէքտէ տիր։

Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճատա ալէմին պիր աէլիթանըը, միւթէգիլ պիր խանէտէ պիր վէգալէթ իթմէք աէլիթանէն, իգթիզա օլանըն մուգապիլինտէ միւրաճաաթ իթմէսի։

Ձինկեանէ Պէրմէնի ... կնօզ տա ... կիւճլիւ ... տէ քէլիմէ ... կիբէք քիւթեպտ ... կերէք փիլթալըլարտա ... տա օլունաբանտան, վէ մէգ տալի քիլթամը օդաթէճիլարը ... տախի Թէսլիմէ Էսմանը ... ւէ մէհիան դուրուգատա պուլունուր պուլու ... հաշլանտա, կիւզէլ բօմանը օ... գունդ սօրա խանէլէրինի, իրիկարսմիլէ Հիմիսթիւլէրինի արդա վէ ... խանէրին։

ԱԶԴ

Նօրայրի Գապսիերէն — Հայերէն Բառարանին 13երորդ թերթը ևս հրատարակեցաւ։ Առ այժմ կառնուսի երկրորդ չարամթ մեկ թերթ պիտի ելնէ. իւրաքանչիւր թերթ գինն է 60 փարա արծաթ։ Գրեաու թերթարանն է Թրլնեան գրավաճառանոցը, Ուզուն չարշը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրավաճառաց քով, Արշակ Էֆէնտիի Թըղթավաճառանոցը ի Ղալաթիա, և Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բերայի։

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ԴԱՂՂԻԱՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ Ս. ԳՕՐԱԵԱՆԻ

Այն գաստիքբը որ իւր գիւտացոց ոճով եր տեսակին մէջ առաջին է, ստգատէլ և ուսումնասէր մի անձի նպաստի չիսրնիւ պարտնեաւ փոխանակ 3 գաղեկանի պիտի վաճառի 50 փարա (սպազրութեան գնովը)։

Այս առթէն տշակերտ և ուսանողք պիտի կրնան մեծ օգուտ։

Կեդրոնատեղին է Մէրճան Վ. Ա. Մրագարեանի գրատունը թիւ 57։

LA CENTRALE

ԼԱ ՍԱՆԹՐԱԼ

ԼԱ ՔԷՍ ՄԷՐԻՏԻՕՆԱԼ

ԼԻՒՆԻՎԵՐՍԷԼ

Մէզքիւր իւչ Ֆրանսըզ սիկօրթա գումբանեալարը, մուայեէն ֆիաթլա աթէշէ գարշը սիկօրթա խապուլ իտէր։

Մաճէլըը մէրքէզի, Բարիստէ Բիլլեօ սօգագընտա 108 նումերօտա տըր։

Մէզքիւր իւչ գումբանեալարըն, Մէմալիքի Շահանէ իլէ Եունանիսթանըն պաշ աճէնթօսը, Իսթանպօլտա մուգիմ ՑՕՐԹԻԻՆԻ ԺՈՒՐՏԱՆ տըր։

Թաֆսիլաթի մալիւմաթ ալմագ, վէ էպօլիչէլէրի սիկօրթալամագ իթմէք արզու իտէնլէրին, Գալաթատա քէօրֆիւզ գարշըսինտէ ՄԷՆՏԷՄԷՏ Աղի փաշայ խանընտա պաշ աճէնթալըղընա, վէ Գալաթատա էսքի պօստա գարշըսընտա մէգիւր մագազասը մուգիմ Մարգիթալէն, վէ Պօթիասը Մարիթեմ, Մէլիւղին, Էրլսմօվիւլ, վէ Մէկքեարթէ նամըն աէլօսի Ֆրանսըզ սիկօրթա գումբանեալարը մէրքէզ Թէլլալըն Մարգաս մուգիմ Տ. Գալըթէլլէն միւրաճաաթ իյլէմէլիտիր։

COMPAGNIES ANONYMESFRANÇAISES

ՏԷՆԻԶՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՕՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՕՆԻՄ ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱԼԱՐԸ

Իւչ պու գումբանեալարտան Գեղ...ր Մարիթիմ օլուպ, սէրմայեսի ... ֆրանգ	185 տէ իճատ
Մէլի...ն օլուպ, սէրմայեսի ... ֆրանգ	1857 տէ իճատ
Բրէնթր...ն օլուպ, սէրմայեսի ... ֆրանգ	1869 տա իճատ
Սէն...էրն օլուպ, սէրմայեսի ... ֆրանգ տըր։	1836 տա իճատ

Գալըթատ իւրը սըտէն աէլիզ սիկօրթալ գումբանեալարը, սիկօրթա օլունմըլըն, վէ քէնտի իհթիյաթ ագճէլէրին ճէմալիթը հասըլ իտէ, գալամաքրիի չօքթուրլը սիկօրթա խանէ վէ թէսմինաթը մուգթէտիր իթմա ... խանէ պիրլէր։

ԽՈՒԼԱՍԱ

Սոն իւչ սէնէլէրին հասըլաթը

1876 տա հասըլ օլան քեար	684,266	ֆրանգ
1877 » » »	371,547	»
1878 » » »	347,256	»
Նէքիւն քեար	1,403,469	»

1878 տէկէմպէր 31 տէ ...ն պիլանչօ

Սէրմայէ		
Պէսպասան ալըճաճագ իհթիյաթ աղճէսի	8,500,000	ֆրանգ
Թէսլիմէ էտ գարշըլըղ հէֆդ օլունաճագ աղճէ	1,763,566	»
	1,823,314	»
Նէքիւն	12,086,880	»

Իսթանպօլ աճէնթօսու
Մ. Ֆ. ԱԼՊԻՆԻ

Աճէնթալըղը, Գալաթա քէօրֆիւզ քէօրփիսինտէ գարշըսընտա Մէնտէմէտ Աղի փաշայ խանընտա տըր։

Պէյօղլու մախսուս
Տ. ԳՕԼԸԹԷԼԼԻ

ՕԳՈՒԽՈՒՆՈՒԶ

Մ. Վ. Ծանֆին 1867 սէնէսինտէ Թէլալիս իլ ... «Շէմ» նամ մէչմուա ... էճզախանէսի, պու սէնէ մայիս 5 տէ մէգթէպլէ օլմուչ իտ տէ, սաշիպինին ... տագի Թարդատա վէ ... մուքտագամ վէ մեդաճալ ... բէլթ պու ալ ֆա Է. Նիւանն Թէլէսիս վէ քէշմիշ օլունմուշ տուր։

Մ... Ֆաթը Թըլըյէ, էսէլ վէթը ... ըթբագ (բարֆիւմերի), վէ սայըր պիլ ճիսմէ ճէմալ վէ էմթալ ... սէ Է Կ. Թիրլիքիմիզ տիր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ բէզեթալըր ... լէր ալաճագ ...։

Թօրանի միւրաջաթ իլէն Մ. Վ. Ծանֆինին Իթթիհատլըտա Գալաթ գարշըսընտա պիր խարըտաքի մագազատա պազար օլունմուշ, Թարդա իլէն գումբա ... մէգիւր մագազատա գալմըլ օլունմուշ։

Բուճաուգագի շամը բէք մէգէմէլ վէ մէր Թէզամ սալըն ... մագտա տըր։

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա սագըր ... Թէլէսիս օլունմուշ օլան 77 նումերօլու Ծանֆի էճզախանէսի սախի մէմալիք կէ Մ. Վ. Ծանֆինի մախսուսը սիպըլօմալը Շիփրի Տօգթէօր Ց. Ծանֆի Թարդաֆրնտան խարէ օլունմագտա տըր։

Մ. Ծանֆինին խարինէտէ տէ էճզաճը սիւքքեան վէ Պէյօղլունտա մէսախանէսի վար տըր։

Ցիլտը թէր բէք էհվէն։

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՌ ՀԱՅ ԼԵԶՈՒՆ

Գրեց
ՍԻՐՈՒՀԻ ՏԻՒՍԱԲ

Վաճառի
Ազգային Դպրոցասէր Հայուհեաց Ընկերութեան

Ղալէթ ալէտ քեաղըթ իւզէրինէ Թապ խըլընմըշ 15 սահիֆէտէն իպարէթ պիր քիթապճըգ տըր կի, պիր գաար գըյմէթի հալէտէ իսվանէրկը Թաչիմագտա օլան պու հալէ, աշխարհաբարըն պիր Թաչ. Թը նիգամը ալընմար էլքէմիլըէ. Թէն սիւտալ իւստիւն Թրամ. Թէ քիթապճըգ ... պիր. լէտըր ... Թամն Թէամ ալ ... պըլիէտ ... ։ ... Թ ... Թիւ ... ալտըր ... տա տիր։

ՏԻԿԻՆ ԲԱՐ-ՔԱՌՕՆԹԻԼ

Թուրքերէնէ և Երէրերէնէ
Վերանոյսօգնող Ա. ...

Կը գտնուի քնքեալ գրեանը ավր և հրատարակիչ Արամ Մ. Ալեանի տպարանը Գալիս Ֆինտանճըլար փողոց Նոր Խանի թիւ 1։

Գին 40 փարայ։

CAMELIA

ԳԱՄԷԼԻԱ

Պէյօղլունտա Հաճօ Բալօ խանընտա 7 վէ 8 նումերօլարտա մուրագգամ օլան մէզքիւր մաղազատա իւք պաշար վէ եաղ մէյսիմի իչին սօն մօտա օլմագ իւզրէ Բարիզին պիրինճի ֆապրիգալարը մամուլաթընտան էնվայի ճինս գումաշլար, էզճիւմէ, սիտաճ գալմիր, վէ գատըն մանթօսու իչին էնվայի բէնք գաղմիրլէր, գատըն իչին էնվայի պէզլէր, վէ սօն մօտա իչին եէնի ճէլպ օլունմուշ էնվայի շէրիտլէր, վէ գատըն չարգալարը իչին սօն մօտա օյարագ թէզեինաթլար, գատըն գըլըֆաթլարը վէ Բէյնիւէ էրքէկլէրի պալտօնտագատա տըր,

Ֆիաթլար մագթու տուր։

Մէճիտիյէ 20 գուրուշա ալընըր։

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՕՐԻԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY			NORTHEN ASSURANCE COMPANY		
ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ			ՆՕՐԹՀԷՐՆ		
Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանղըն -իկ-...պի- գ...մբ...նեալ...			Նամ Լօնտրա Եանղըն վէ Հայաթ -իկ-...պի- գ...մբ...նեալ...		
		Ինկ. Լր.			Ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմայէ		2,000,000	Ասըլ սէրմայէ		3,000,000
Իստէնմիշ սէրմայէ	450,000		Իստէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանղըն շիւպհէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիյաթ աղճէսի	1,156,690	1,606,690	Եանղըն վէ Հայաթ շիւպհէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիյաթ աղճէսի	525,000	675,000
1878 սէնէսինտէ քեարը սաֆի		976,119	1878 տէ սաֆի քեար		4050000

Սաճիպ իմզա քէնտուսինին, պալեատէքի իքի սիկօրթա գումբանեալարըն ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ աճէնթօսու նասըլ օլունմուշ օլուպ, խանէլէր վէ էշիա սիկօրթասը իչին չօգ գօլայլըգլար վէրէճէկլէր պիր հալտէ պուլունուր, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ Իսթանպօլուն բագչէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ սիկօրթաեա Թութտուգլարը էշյանէէլէրի, պէյնէլէրինտէ Թագսիմ իտէճէքլէր տիր։ Եանղըն սիկօրթասը իչին վէրիլէճէկ գօլայլըգլար իլէպիր չօգ իչ եարտըմ մուգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպօլ վէ ճիվար քէօյլէր վէ քէօյլէրտէ էպնիէ սիկօրթաեա Թութաճագ տըր։

Maritime Insurance Cie, Limited

of Liverpool

Capital £ 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄԲ.

Սէրմայէ 500,00 Ինկ. լիր.

Սաճիպի իմզա, վափոր վէ եէլքէն կէմիլէրի վէ աէրունինտէքի էշյա վէ էմթէաեա գարշը ֆայիտէլի շարթլարլա սիկօրթաեա Թութմագ իչին, էզքիւր գումբանեանըն մարութէլընտա բուլունմագ իլթիֆատ իյլէմիչ տիր։

Ֆիաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Գօմիսիօն խանը քէօչէպաշըընտա տէմիր քէօբրիւսէ նազըր օլան օտատա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէզքիւր Գումբանեալարըն աճէնթօսու
ՃՕՀՆ ԲԱՈՒԼ
վէ ումուր ու մէսայիհինէ մէմուրու
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՕԲԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 26 Օգոստ.

Ինկլիզ	գօնսօլիտէ	97-13/16
Իսհամը	Օսմանիյէ ալըլըը	09-3/8
»	» գարանթը	09-3/8
1865	Իսթիգրազը	10-
1869	»	09-7/8
1871	»	68-3/4
1872	(Պօնտու Թրէզօր)	16-3/8
1873	»	09-3/8
Օսմանլը	Պանգասը	09-7/8
Ռուսիա	իսթիգրազը 1873	89-1/2
Միսըր	իսթիգրազը պիրլէշիկ	61-5/8
»	իսթիգրազը (չըլէնտր.)	89-7/8
Տէմիրեօլ Ալիէնտին	1877 իսթիգրազը	82-5/8
Տախրա սանիէ		69-7/8
Միսըրըն Ռօչիլտ իսթիգրազը		93-5/8
1877	Մուքարիթանէ իսհամը	95-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ		-

Բարիս, 26 Օգոստ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3 %	85-80
» » 3 % Ա. մորթիզաբլը	-
» » 5 %	119-52 1/2
Իսհամը Օսմանիյէ ալըլըը	09-42 1/2
» » գարանթը	09-52 1/2
1865 իսթիգրազը	49-
1869 »	48-
1873 »	47-
Րումէլի շըմէնտր. Թահվիլաթ	50-25
Օսմանլը Պանգասը	509-
Կրէտի Լիօնէ	955-75
Ռուս ֆօնտօսու 5 % (1877	85-5/16
Ռուսիանըն Շարգ իսթիգրազը	61-
Իթալիա ֆօնտօսու	85 37 1/2
Միսըր իսթիգ. պիրլէշիկ	313-75
Իսպանիա խարիճի իսթիգրազը	19-1/4
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-37

Բարիս, (Պալվար) 26 Օգոստ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	119-50
Իսհամը Օսմանիյէ	9-47 1/2

Վիէննա, 26 Օգոստ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	117-90
Րումէլի սէմիր եօլ Թահվիլաթը	14-10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Իսհ. Օսմ. օգոստոսի 13 ալըմ. գր	10-17
» » օգոստոսի 14 ալըմ. գր	10-16
» » էն եւքսէք	10-16
» » էն աշաղը	10-15
» » Սաաթ 5 տէ	10-15 1/2
1865 Իսթիգ. (Մուքթօն) 6 % Փ.	-
1865 » » 6 % Փ	-
1869 » (Բինար) 6 % Փ.	-
1872 » (Պօնտու Թրէզօր	-
1873 » (Բինար) 6 % Փ.	-
Րումէլի շըմէնտուֆէր	29-1/2
Բէրօր	01-
Հէփաքեսիզ	01-
Աչէ ֆայիզի	09-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Իրէտի Ժէնէրալ 6 %	-
Ասսիէթէ ժէն 6 %	-
Իսթանպօլ Պանգասը	-
Ասսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 5 %	375-
Լօվրիօն (Մատէն)	-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱՏԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 գուրուշ	Ղ. Փ.
Ինկլիզ լիրասը	110-16
Ֆրանսըզ ալթունու	88-3
Բօլ	80-24
Ֆրանսըզ ալթունու	51-25
Պէճագ մէճիտիյէ	107-23
Րէթալիգ	214-20
Պէշլիկ	215-20
Ալթըլըգ	128-30
Չագըր	575-
Խուրտա գայիմէսի գուրիկ	8-64

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՖԻԱՏԱՍԸ

Էն եւքսէք	1210-
Էն աշաղը	1205-
Սաաթ 5 տէ	1210-